

Nemzeti Muzeum
T. P.

Keleti Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, KRALJA PETRA ULICA 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58.
ELŐFIZETÉS: Egy óra 40 din., negyedévre 120 din.

DELBAŪSKA

Noviszád, 1929. évi december hó 5.

CSÜTÖRTÖK

X. évfolyam

283. szám

A Dunabánság hódoló küldöttségben jelenik meg december 17-én Őfelsége a király előtt

A városi bizottság tegnapi rendkívüli közgyűlésén nagy lelkesedéssel, egyhangulag elfogadták a tanács javaslatát

Zagreb városának spontán hűségi megnyilatkozása Őfelsége a király mellett élénk visszhangot keltett az egész országban. Horvátország valamennyi városa egyhangú lelkesedéssel csatlakozását jelentette be

a hódoló küldöttséghez, amelyet Zagreb város polgármestere Őfelsége a király születésnapján vezet az uralkodó elé.

Mi sem természetesebb, hogy a szeretetnek és hódolatnak impozáns megnyilvánulása nem maradhat visszhang nélkül a Dunabánságban sem, ahol a zagrebi határozat lenyűgöző hatása alatt

Noviszád város polgársága mozdult meg elsőnek, hogy a maga részéről is csatlakozzék a hódoló küldöttséghez.

Ez a spontán megnyilatkozás tegnap történt meg a városi bizottság rendkívüli közgyűlése keretében. A város polgársága nevében előzőleg a következő indítvány érkezett a városi tanácshoz:

A városi tanácsnak

Noviszád

Kérjük a városi tanácsot szíveskedjék a legsürgősebben összehívni a városi bizottság közgyűlését és azon előterjeszteni a következő

javaslatot:

Javasoljuk, hogy ez év december 17-én Noviszád városa, mint a Dunabánság székhelye, küldöttség útján fejezze ki hódolatát és alattvalói hűségét azért a magas figyelemért, amelyben Őfelsége a király Noviszád városát részesítette.

Javasoljuk továbbá, kérje meg a közgyűlés Ing. Popovics Dákát, a Dunabánság bánját, hogy a közgyűlés ezen határozatát terjessze Őfelsége elé.

Noviszád, 1929. december 3.

Dr. Pavlasz Ignjat
Bogdanovics Zsivorad
Dr. Petrovics Branko
Dr. Szekulics Milan

A benyújtott indítvány alapján Borota Braniszláv dr. polgármester tegnap délután hat órára hívta össze a városi bizottság rendkívüli közgyűlését.

A városi tanács a következő javaslatot terjesztette elő:

— Noviszád város törvényhatósági bizottsága elhatározza, hogy

törhetetlen hűsége és legmélyebb hálája kifejezésekképpen a városi bi-

zottság kebeléből hódoló küldöttséget választ, amely december 17-én Őfelsége I. Alekszandar király elé terjeszti Noviszád polgárságának szerencsekívánatait és hódolatát.

A városi bizottság ezen kívánságáról a városi tanács értesíti a Dunabánság bánját,

Az ünnepi közgyűlés

A közgyűlésen a képviselőtestület valamennyi tagja megjelent. Miután Borota Braniszláv dr. polgármester üdvözölte a megjelenteket, Pavlasz Ignjat dr. emelkedett szólásra, aki indítványát a következő beszéddel indokolta meg:

Uraim!

Amikor Őfelsége a király január 6-án proklamációt intézett népéhez, mint ennek az országnak a fia, a legnagyobb nemzeti és állami érdekekre, azoknak jövőjére, valamint lelkiismeretére és hazaszeretetére hivatkozott.

Őfelsége a király közvetlenül fordult népéhez és néptől segítséget kért azoknak a fáradtságoknak leküzdésére, amelyeknek árán olyan állami berendezést alkothat, amely legjobban megfelel a nép szükségleteinek és az állam érdekeinek.

Őfelsége a király uralkodásának legmagasabb céljával a nemzeti egység megőrzését és az állam egységét tekintette s követelte, hogy ez legyen a legfőbb törvény mindenki számára. Ennek a nagy munkának a végrehajtásában Őfelsége a király október 3-iki törvényével megalapozta belső közigazgatásunk beosztását és ez alkalommal Noviszádot a Dunabánság központjává avatta.

Noviszád városa, amely a múltban mint a Vojvodina szíve teljes mértékben teljesítette kulturmisszióját és amely az új állami alakulatban is hű marad királyához és nemzeti tradíciójához, az országnak bánágokra való felosztásával annak a bánágnak a székhelye lett, amelyben a király, az állam és a nép javáért mindaz a dicsőség, erő és a Sumadija és Vojvodina multja iránt táplált érzés elérhető, amely lehetővé teszi, hogy segítségére legyen felséges király nagy eszméinek megvalósításában.

Legszentebb kötelességünk, hogy Őfel-

akít megkér, hogy e terv megvalósítását elősegíteni s a városi tanáccsal egyetértően a küldöttség tagjainak számát elrendelni szíveskedjék.

Noviszád városa a Dunabánság többi városait és az összes nacionalista szervezeteket is meghívja, hogy a küldöttséghez csatlakozzanak.

sége a király születésnapja alkalmából legmélyebb hálánkat és tiszteletünket fejezzük ki Őfelségének azért a magas figyelemért, amelyben az uralkodó városunkat részesítette.

Indítványozom tehát, hogy Noviszád városa küldöttség útján fejezze ki szerencsekívánatait Őfelségének és kérje meg a bán, hogy őszinte kívánságunkat terjessze Őfelsége elé.

A polgármester urat, mint a városok szövetségének elnökét megkérem, hogy a többi bánági városokat is csatlakozásra hívja fel Noviszád akciójához.

Kérem önöket uraim, hogy ezen indítványomat elfogadni szíveskedjenek.

Éljen Őfelsége a király! Éljen a királyi ház!

A közgyűlés tagjai felemelkedtek a helyükről

s percekig lelkesen éljenztek a királyt.

Ezután Borota Braniszláv dr. polgármester szólalt fel, aki örömét fejezte ki, hogy ilyen impozáns számban üdvözölheti a közgyűlésen megjelent képviselőtestületi tagokat.

A városi tanács határtalan lelkesedéssel csatlakozik az imént elhangzott indítványhoz.

mert Noviszád polgársága a legmélyebb szeretettel van áthatva felséges királyá iránt. Szívesen eleget tesz az indítványozó kérésének és a többi dunabánsági városokat is csatlakozásra szólítja fel. A városi közgyűlés határozatát a bán elé terjeszti s azután részletesen fogja kidolgozni a küldöttséggel kapcsolatos programot.

A polgármester a király életésével fejezte be beszédét és a közgyűlés tagjai ismétlen lelkesen ünnepelték a királyt.

Az ünnepi közgyűlés este fél 7 órakor ért véget.

Petrovaradinnak Noviszádhoz való csatolása ügyében rövidesen megjelenik a végrehajtási utasítás

Dr. Borota Braniszláv noviszádi polgármester átadta a vojvodinai városok szövetségének előterjesztését a házadó csökkentése kérdésében

Dr. Borota Braniszláv noviszádi polgármester visszatért Beogradból, ahol számos fontos kérdést intézett el. A Reggeli Ujság munkatársa tegnap felkereste dr. Borota Braniszláv polgármestert, aki beogradi utjáról a következőket mondotta:

A belügyminiszteriumban érdeklődtem, hogy mikor jelenik meg Petrovaradin csatlakozásáról szóló végrehajtási utasítás és azt a választ kaptam, hogy ez a legrovi-

debb időn belül meg fog történni. Így most már bizonyosra vehető, hogy a csatlakozást csakhamar végrehajthatjuk.

A pénzügyminiszteriumban átadtam a vojvodinai városok szövetségének előterjesztését a házadó mérséklése és a telepeken lakó földművesek házadó mentessége ügyében és remélem, hogy ennek is meg lesz az eredménye.

Kinevezések és előléptetések a Dunabánság egészségügyi osztályán és birói karában

Marinkovics Györgyét báni tanácsnokká, Dr. Markovics Lázárt egészségügyi osztályfőnökké nevezte ki Ófelsége

Beogradból jelentik: Ófelsége a király a szociálpolitikai és egészségügyi miniszter előterjesztésére, dr. Markovics Lázárt, a Dunabánság egészségügyi osztályfőnökké kinevezte. Egészségügyi felügyelőkké: dr. Milovánovics Vojiszláv szmederevói tartományi egészségügyi referenset, dr. Krajnesa nics Jovan, a kragujeváci tartományi egészségügyi referenset, dr. Mitrovics Jovan vukovári tartományi egészségügyi referenset, dr. Radenkovics Radivoj szmederevói tartományi egészségügyi referenset, egészségügyi tanácsnokká pedig Mirkovics Andrija szociálpolitikai és egészségügyi minisztériumi felügyelőt nevezte ki

Előléptetések a birói karban

Az igazságügyminiszter előterjesztésére Ófelsége a király, dr. Kiss József noviszádi ítélőtáblai bírót és Zórics Milan noviszádi ítélőtáblai bírót, a 3. a. csoport 1-ső kategóriájába, Sztéfanovics Vaszilje noviszádi ítélőtáblai bírót és Popovics Máté belacrkvai törvényszéki bírót, a 3. csoport 1-ső kategóriájába, Szocsanin Franja, dr.

Petrovics Teodor, dr. Prudan Ivan, Pavlovics Vojiszláv, dr. Dolniar Jakab noviszádi ítélőtáblai bírót a 4. a. csoport 1-ső kategóriájába, Suvakovics Milan pansevói járásbíró a 4. csoport 1-ső kategóriájába, dr. Deveszkov Andjelko szentai járásbíró és Ivánovics Petár szombori törvényszéki bírót az 5. csoport 1-ső kategóriájába előléptette.

Ófelsége a király a minisztertanács elnökének és a belügyminiszternek előterjesztésére Marinkovics Györgye szombori főispáni tanácsnokot, a Dunabánság báni tanácsnokává kinevezte.

Kinevezések a közoktatásügy-nél

Ófelsége a király a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Szekulics Milant, a beogradi első gimnázium tanárát, a Dunabánság közoktatásügyi osztályfőnökké kinevezte. Sztójadinovics Szvetozár petrováci gimnáziumi igazgatót, a 4. csoport 1-ső kategóriájának 6. fokozatába előléptette.

Tetőpontra hágott a prágai kormánykrízis

Prágából jelentik: A kormányalakítás válsága tegnap érte tetőpontját. Az agrárpárt ultimátumban szökött fel Udrzal miniszterelnököt, hogy amennyiben tegnap délig nem tudja megalakítani az új kormányt, adja vissza megbízását. A miniszterelnök kérésére ezt a határidőt délután 5 óráig meghosszabbították.

A legnagyobb nehézség a belügyminisz-

teri tárcá betöltésénél mutatkozik. Ugy a szociáldemokraták, mint az agráriusok maguknak követelik ezt a tárcát. A belügyminiszteriumot eddig tudvalevően hivatalnok miniszter, a pártonkívüli Czerny vezette.

A szociáldemokraták a délután folyamán folytatták a tárgyalást Udrzal miniszterelnökjelölttel, a miniszteri reszortok szétosztása tárgyában. A párt elhatározta, hogy tiltakozással ugyan, de elfogadja a miniszterelnöknek azt a javaslatát, hogy a belügy miniszteri tárcát, az agrárpárt képviselője kapja.

Ilyenformán valószínű, hogy a szlovén Stepanek dr. lesz a belügyminiszter. A szociáldemokraták az igazságügyi, iskolaügyi és közellátási miniszteri tárcákat kapják.

A kormány kinevezésére, tekintettel végleges összeállítás nehézségeire, valószínűleg csak szombatira kerül sor.

Megtették az előkészületeket az olasz trónörökös esküvőjére

Rómából jelentik: Turatti, a fasiszta párt főtitkára körlevelet intézett a kerületi fasiszta szindikátusok elnökeihez és titkárszöveghez, amelyben felszólítja őket, hogy a kerületi prefektusokkal beszéljék meg az ünnepek módosításait. Figyelmezteti a kerületet, hogy a királyi pár kivánságára egyáltalán ne küldjenek ajándékot, hanem a befolyó összeget jótékony célra fordítsák.

Felavatták a Jadranszka Sztrazsa „Sarajevo” nevű repülőgépét

Splitből jelentik: December 1-én adta át a sarajevói „Jadranska Sztrazsa” ajándékát a „Sarajevo” nevű repülőgépet a spliti tengerészeti parancsnokságnak.

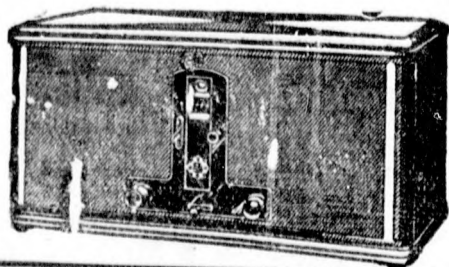
Az ünnepélyes átadáson, amelyre Sarajevóból sok kiránduló érkezett, nagyszámú katonai és polgári előkelőség jelenlétében avatták fel és adták át a „Sarajevo”-t a haditengerészeti iskolaparancsnokságnak.

Tegnap délben véget ért a Meini-cég alkalmazottainak sztrájkja

A cég központja elfogadta az alkalmazottak követelését, amelyben a kollektív szerződés elfogadását kívánták

Jelentette tegnap a Reggeli Ujság, hogy a Meini cég alkalmazottai kedden délután országszerte sztrájkba léptek, mivel a cég központja nem volt hajlandó az alkalmazottaknak azon követelését megadni, hogy olyan feltételek mellett dolgozzanak, mint a cég ausztriai alkalmazottai. A cég központja az eddigi kollektív szerződés helyett személyi szerződéseket akart kötni az alkalmazottakkal, ami ellen a magánalkalmazottak szövetsége tiltakozott és követelték, hogy a központ kollektív szerződést kössön velük. A tárgyalások napról napra húzódtak és központ tegnapelőtt bizonyos kifogással el akarta halasztani a kollektív szerződés aláírását, valószínűleg ezért, hogy a tárgyalások elhalasztásával új alkalmazottakat vehessenek fel. Mivel a magánalkalmazottak szövetsége ezt meg akarta előzni, minden fióknak táviratot küldött szét, amelyben elrendelte a sztrájkot.

A sztrájk elrendelése után a központ még a tegnap éjszaka folyamán újra felvette a tárgyalásokat az alkalmazottak szövetségével és ennek a tárgyalásnak eredményeképpen szerdán reggel valamennyi fiókot utasították, hogy a munkát újra vegyék fel. A szövetség egyúttal arról is értesítette az alkalmazottakat, hogy a központ a kollektív szerződést és a követeléseket elfogadta és így tovább semmi akadálya sincs annak, hogy a munkát rendszerben folytassák.

TELEFUNKEN-RÁDIÓ

TELEFUNKEN 40 W.

a berlini világkiállítás 1-ső díjának nyertese 4 lámpás árnyékosított rácsú hálózati készülék

Nincs batéria!

Nincs antenna!

Főképviselet:

ALTERNO-RELAIS műszaki vállalat
NOVISZÁD • TELEFON 24-14, 24-87

Popovics Daka bán tegnap reggel vissza- érkezett Noviszádra, a délelőtt folyamán azonban ismét Beográdba utazott

Tovább folytatja inspekciós körutját a Dunabánságban

Megírtuk tegnap, hogy Popovics Daka bán ellenőrző körútra indult a Dunabánságban. A bán kedden kihallgatáson jelent meg Zsivkovics Petar miniszterelnöknek, majd onnan Kragujeváca utazott, mielőtt azonban tovább folytatta utját,

tegnap reggel 9 órakor néhány órára

ismét Noviszádra utazott vissza, ahonnan azonban még a délelőtt folyamán ismét visszautazott Beográdba.

A bán ezúttal Szmederevóba, Pozsarevácba és a Dunabánság többi nagyobb városába és községeibe utazik az állami hivatalok ellenőrzése céljából.

Szusák is csatlakozik Zagreb hazafias akciójához

Hódoló küldöttséget meneszt Öfelsége a király elé

Susákról jelentik: A városi törvényhatósági bizottság tegnap közgyűlést tartott, amelyen a zagrebi városi képviselőtestület határozatával foglalkozott. Mint ismeretes ugyanis, a zagrebi községtanács Rittig Szveozár indítványára elhatározta, hogy

december 17-én, Öfelsége a király születésnapján hódoló küldöttség-

ben jelenik meg a király előtt s csatlakozásra szólítja fel a többi horvátországi városokat is.

A susaki községtanács óriási lelkesedéssel fogadta Zagreb indítványát s egyhangulag elhatározta, hogy a maga részéről is csatlakozik a hódoló küldöttséghez.

Elkészült az ország elektrifikálásáról szóló törvényjavaslat

Az építésügyi miniszter az összes gazdasági intézményeknek elküldte a törvényjavaslatot véleményezés végett

Beográdból jelentik: Az építésügyi minisztérium most készült el az ország elektrifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

Az építésügyi miniszter a javaslatot elküldte az ország összes gazdasági intézményeinek véleményezés végett. A vélemények beérkezése után dönt csak a miniszter a kormányjavaslat végleges szövegezésében.

A szociális törvényhozás reformja

Beográdból jelentik: Tegnap délelőtt kezdte meg tanácskozását a szociális törvényhozás reformjának kidolgozására kiküldött szűkebb bizottság, amely már több fontos, az átszervezéssel kapcsolatos szakaszban állapodott meg. A bizottság csütörtökön újabb értekezletet tart.

Az ifju gróf Stolberg apagyilkossággal vádoltan a bíróság előtt

Dráma a jannovitzi kastélyban

Berlinből jelentik: Egy huszonkilenc éves arisztokrata páratlanul izgalmas bűnügye kerül rövidesen tárgyalásra a hirschbergi bíróság előtt. Az ügyész apagyilkossággal vádolja Stolberg Christian Frigyes grófot, akinek édesapját, Eberhard grófot ez év március 18-ikának éjszakáján rejtélyes körülmények között golyó által találtak halva találtak szobájában.

A megrendítő bűntény titkát hosszú hónapok nyomozása sem tudta tökéletesen felderíteni.

A bűnügyi hatóságoknak máig sincs birtokában olyan perdöntő bizonyíték, mely minden kétséget kizáróan a letartóztatott fiu sorsát megpecsételné.

Maga a millió, amelyben a gyilkosság történt, különös és nyugtalanító: az öreg gróf, aki egészen gyanútlanul olvasgat dolgozószobájában, ahol rajta kívül csak idősebb fia van, aztán félelmetes esemény történik, az egyik

vadászfegyver hátulról találja Eberhard

grófot, aki véresen, holtan bukik előre karosszékében.

Az orgyilkos tarkóján találta áldozatát.

A nyomozó hatóságok első sorban azt akarták bizonyossággal megállapítani, vajon milyen rejtélyek sötétlenek ennek a borzalmas gyilkosságnak a hátterében. A tényállás megállapítása során kiderült, hogy az öreg grófnak körülbelül 8000 holdat kitevő súlyos adósságokkal megterhelt birtokára a jannovitzi kastély fiatal ura nem tudott semmiféle újabb kölcsönt kapni az apahaláláig, mert a majorátus megakadályozta a birtok feletti szabad rendelkezési jog gyakorlását.

A véres éjjeli esemény szálainak kibogozása újabb meglepetésekhez vezetett. A kastély fővadászához éjjel 11 órakor rohanva, sápadtan állított be két asszony és csak ennyit mondtak:

Eberhard grófot megölték!

A fővadász rémülten igyekezett a tra-

Réges-régen, nem kell nevetni,
Adám is megtette talán,
De ha Ő nem is, az apám
Igyekezzet néha napján
Othon kis örömet szerezni.

Korán Mikuláskor reggel
Konh, de lestünk az ablaknál,
Nem-e egyebet virgácsnál
Rakott haragos szemekkel
A jó bácsi kis cipőnkbe.
Zalán egeret is fogtunk,
H a kellett volna, örömnkbe.

Kár, hogy eltűntél, szép ifjuság,
Kürye jó szülők, ez Igazság!
Rádió ellenben orvosság,
Tudd meg — és aki nálunk vette
Zord gondjait mind elvesztette.

gikus esemény színhelyére és közben az elhunyt gróf fiával, Christian gróffal, találkozott, aki örült izgalomban csak összefüggéstelen szófoszlányokat tudott neki mondani. Dideregve panaszkolta a fővadásznak az ifju gróf, hogy a kastély előcsarnokában két ember galádul megtámadta, föjtogatta és eszméletlen állapotba jutatta. Hogy kik voltak ezek, nem tudja, a nagy homályban nem ismerte fel őket.

Ez a bejelentés okozta elsősorban a fiatal Christian gróf vesztét. A nyomozásnak nem volt nehéz megállapítania, hogy az említett előcsarnok egyáltalában nem volt a kérdéses időben koromsötét, sőt ellenkezően, fényesen ki volt világítva. A hirtelen előhívott orvos sem konstatált föjtogatási nyomokat Christian gróf nyakán, akit csak még gyanusabbá tett rongyátépett ingujja.

Később az is kiderült, hogy Christian gróf a kastély egy kórakására vetette magát, hogy sérüléseket előidézzen. Ezek a sebesülések azonban nem voltak oly súlyosak, hogy a gróf képtelen lett volna azonnal alarmirozni a cselédséget. Ahelyett az történt, hogy Christian gróf az éjszakában az udvarról az egyik kocsislakásba szaladt menedéket keresni.

A hurok egyre jobban szorult a fiatal gróf nyaka körül.

A vizsgálóbíró a meggyilkoltat karosszékében előrebukva találta, a könnyű, amit olvasott, ott volt még az ölében. A lövést hátróztottan közvetlen közlő adták le rá.

A fegyveren, amelyből a golyó űjányzott, Christian gróf űjának nyomát találták...

A daktiloszkopiai felvételek élessége nem türt ellentmondást.

Christian gróf a súlyos vádak hallatára mégis ártatlanságát hangoztatta. A nyomozó hatóságok sem tudták megérteni a bűntény kibogozásának első stádiumában, hogy ha a fiatal gróf tényleg apja életére tört, miért nem nyult keztyűben a fegyverhez. Hiszen minden gyilkosnak az a célja, hogy a nyomokat eltüntesse. És Christian grófnak egy-egy vadászat alkalmával sokkal jobb alkalom kínálkozott volna arra, hogy apját láb alól eltegye, ha ezt akarta volna.

Mégis minden szál a majorátus örökösenek bűnösségét bizonyítja. Az történt ugyanis, hogy Cristian gróf a gyilkosság előtt egy órával titokban kinyitotta a kastély dolgozószobájának tapétás hátsó ajtaját, melyet a szobalány előzetesen kulccsal kétszer is lezárt. Ezt az ajtót a vizsgálóbíró a döntő pillanatban nyitva találta...

Válasz nélkül maradt kérdések egész halma, kétségek falanksza állott, tornyosult a nyomozó hatóságok ama jóindulatu feltévése elé, hogy gondatlanságból elkövetett gyilkosságról van szó. Végeredményben egy

kérdés kristályosodott ki a misztikus bűnügyből:

valóban gyilkos-e Christian gróf és nem volt-e csupán tanuja a gyilkosságnak, aki a tettes nyomait eltüntette, aki a tettestől a fegyvert átvette, aki a tettes kilétét még ma is eltitkolja?

Csak ennek az izgalmas problémának a megfejtése után fog tudni a bíróság igazságos ítéletet hozni a jannovitz dráma ügyében.

Most a tárgyalás előtt érdekesen nyilatkozik a bűnügyben a megvádolt Christian gróf testvéröccse, Stolberg Wernigerode János Ottó gróf. Tragikus szerencsétlenségnek mondja édesapja halálát és teljesen kizárt dolognak tartja, hogy fivére édesapja ellen ilyen aljas büntényre képes lett volna. Szerinte a rémes baleset csakis a vadászfegyver véletlen elsülése következtében történhetett meg és nem esoda, hogy az idegkremenő izgalom pillanatnyi elmezárvart idézett elő bányánál. Stolberg János Ottó gróf azt is erősen hangoztatja nyilatkozatában, hogy az apa és a megvádolt fiu között mindig a legintimebb, őszintén baráti viszony állott fenn, soha közöttük surlódásokra nem került a sor, köztudomású volt, hogy milyen rajongással és szeretettel viseltetett édesapja iránt.

A jannovitz grófi kastély titkának a megfejtése tehát a bíróságra marad. Kérdés, hogy a főtárgyaláson a rejtélyes bűnügyre fény derül-e?

Grabovac Sztepan szuboticiai pénzügyigazgató felhívása az adófizetőkhez

Szuboticáról jelentik: A szuboticiai házádók kivételei ellen — a kerületi pénzügyigazgatóságon nyert információink szerint — a város kilencezer háztulajdonosa közül több mint négyezerkétszázan felebbezéssel éltek. A házádók megállapítása elleni felebbezések egyelőre még nem kerülhetnek az adófelszámolási bizottság elé, mert jelenleg a harmadosztályú kereseti adó kivétel bizottság működik a szuboticiai pénzügyigazgatóságon. A szuboticiai földbirtokosok és háztulajdonosok egyesülete néhány nappal ezelőtti memorandumot nyújtott át a miniszterelnökségen, amelyben a házádó kivételek megsemmisítését kérik, mert sérelmesnek találták, hogy a külvárosi házak után ugyanennyi adót kelljen fizetni, mint a belvárosiak után. A házádó kivételek elleni panaszok ügye így módon már illetékes fórum elé került, ennek dacára ellenőrizhetetlen forrásból különböző valótlan hírek kerültek forgalomba a lakosság körében, amelyek alkalmasak arra, hogy tévedésbe ejtsék az adófizetőket.

Ezzer kapcsolatban Grabovac Sztepan a szuboticiai kerületi pénzügyigazgatóság vezetője a következők közlésére kérte fel a Reggeli Újságot:

— Mint megbízható helyről értesülök, telelőn személyek olyan híreket terjesztenek a városban, hogy mindenkinek felelőssége van a házádó kivételek ellen és hogy a hír terjesztői a panaszokat eljuttatják illetékes helyre és gondoskodnak arról, hogy a kirótt adót szállítsák le. Az adófizetők érdekében felhívom a lakosságot, hogy ne üljenek fel ezeknek a híresztelőknek és ha tulságosan nyomasztónak találják a kirótt adókat

felesleges pénzkidobás elkerülése végett forduljanak egyenesen a szuboticiai állami adóhivatalhoz,

amelynek 8. számú szobájában minden információt megkapnak. Igazságos ügyük illetéktelen kijárók és felesleges költségek nélkül is elintéztést nyer.

Dunabánsági központi katonai kórházat építenek Szuboticán

A város ingyen telket ad a kórház céljaira

Szuboticáról jelentik: A katonai hatóságok a napokban átiratot intéztek Szubotica város vezetőségéhez, amelyben közölték, hogy a hadügyminisztérium dunabánsági katonai kórházat akar építtetni Szuboticán. A kórház építése és berendezése céljaira több millió dinárt fordítana a kormány.

Az új katonai kórház minden tekintetben a legmodernebb lenne és építését már a tavasszal megkezdénék, ha Szubotica város vezetősége hajlandó lenne elfogadni a feltételeket. Az építkezési munkálatok másfél év alatt fejeződnek be.

Az építkezési költségeket a hadügyi kormány viselné, amely Szubotica várostól csak megfelelő telket kér az erre a célra legalkalmasabb helyen, kórház számára.

Szubotica város vezetősége, valamint a város lakossága is örömmel fogadta a nagy dunabánsági központi katonai kórház létesítésének a tervét. Szuboticát ugyanis, a

mely az utóbbi időben több intézményt elvesztett, részben kárpótolná a kórház, amelynek az építésénél igen sok munkanélküli nyerne alkalmazást. A tervezett nagyszabású építkezési munkálatok így módon lényegesen esőkkenténé a munkanélküliséget, amely anyagi könnyebbséget is jelentene a városnak. A munkanélküliek segélye ugyanis nagy megterhelés, a város nehezen egyensúlyba hozott költségvetésének.

Szubotica város tanácsa a napokban foglalkozott a hadügyi hatóságok átiratával és azt kedvezően intézte el. A városi tanács elhatározta, hogy a hadügyi hatóságok kérését a december végén megtartandó városi közgyűlés elé terjeszti.

A közgyűlés a városi tanács javaslatára alapszámú minden biznnyal a katonaság rendelkezésére fogja bocsátani a szükséges telket, a katonai kórház építéséhez.

Ebben az esetben már március végén meg is kezdenék a kórház építési munkálatait Szuboticán.

Ágyában fekvve, szívenlőtte magát egy noviszádi fűszerkereskedő felesége

Az uriaszony nem hagyott hátra bucsulevelet

Tegnap reggel hét órakor feltűnést keltő öngyilkosság történt Noviszádon. A Pirosko Novonaszlje egyik házában Markovics Boskoné fűszerkereskedő felesége

ágyában fekvve brovning revolverével szívenlőtte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkosságot az asszony férje vette észre, aki azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahonnan Nikolics Szima rendőrkapitány szállt ki a helyszínre. A rendőri bizottság semmiféle bucsulevelet nem talált

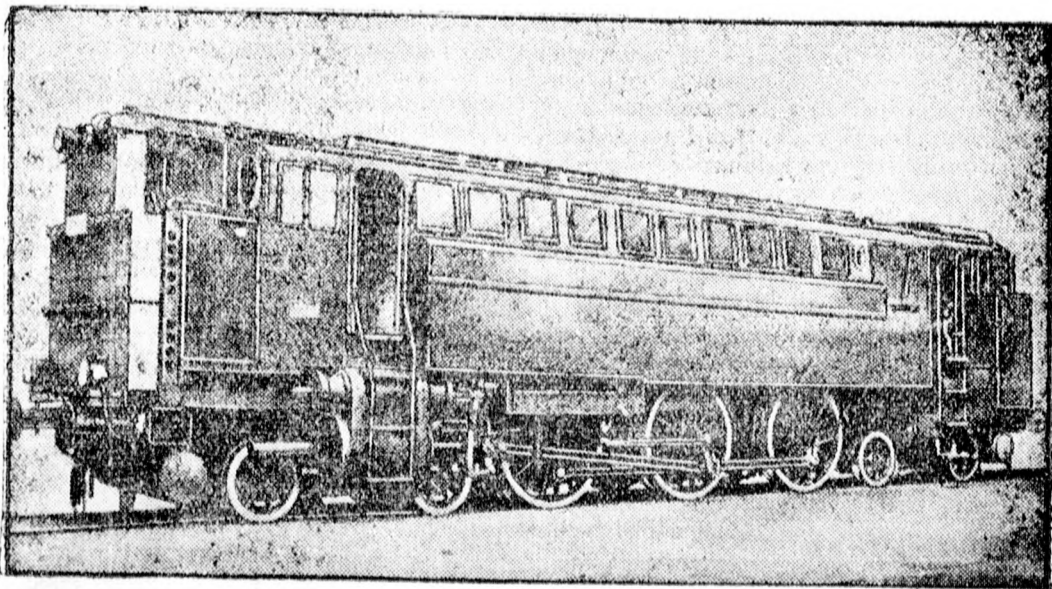
s így

az öngyilkosság okait nem sikerült megállapítani.

A rendőri bizottság az ügyészséget értesítette az esetről, amely a maga részéről is elrendelte a vizsgálatot.

Az öngyilkos asszony holttestét a noviszádi központi kórház hullakamrájába szállították, ahol a mai nap folyamán fel fogják boncolni.

A német vasutakon üzembe helyezték az első légnnyomással hajtott mozdonyt

A német birodalmi vasutakon a napokban helyezték forgalomba az első Diesel motorral és légnnyomással hajtott vasuti mozdonyt, amelyet gőz helyett nagyrészt lég-

nyomással hajtának. Az új gép a régi gőzgépek teljesítő képességét több mint százszázalékkal múlja felül.

A szovjet diktálja a kínai béke feltételeit

Kína mindenben eleget tesz Oroszország követelésének

A moszkvai Tass iroda közlése szerint Cai, a mukdeni kormány megbízottja és Simanovszki szovjet megbízott Nikolszk U-szurijsziban jegyzőkönyvet írtak alá. A jegyzőkönyvben Cai kijelenti, hogy mukdeni kormány felmentette állásából Liut, a kelet-kínai vasutak jelenlegi igazgatóját. Simanovszki kijelentette, hogy a felmentés után a szovjet kormány hajlandó Enesunov igaz-

gató és Eismont aligazgató helyett más jelölteket megnevezni.

Mindamellett a szovjet kormány fenntartja magának azt a jogot, hogy az illetőket a vasutnál más állásokba nevezheti ki. Cai ehhez megadta hozzájárulását, végül kijelentette azt, hogy a jövőben a mukdeni kormány szigorúan betartja az 1924 évben kötött szerződést.

Szubotica város és Palics bérlői perében a város javára döntött a választott bíróság

Bíróság utján kötelezik a Mac Dániel csoportot a palicsi beton part kiépítésére

Szuboticáról jelentik: Szubotica város vezetősége — mint a Reggeli Újság megírta — elhatározta, hogy a lakosság részéről felmerült panaszok orvosolására véglegesen rendezi összes függő ügyeit a villanytelep bérlőivel. A város és a villanytelepet, valamint a Palics fürdőt bérlő Mac Dániel csoport egyik régóta huzódó elintézetlen ügye, a palicsi Nádas szálló leégésével okozott kár kérdése kedden délután már választott bíróság elé is került. Palics bérlői ugyanis a múlt évben nem fizették ki a bérlési összeget, illetve abból harmincezer dinárt levontak, mert az volt az álláspontjuk, hogy Szubotica városát terheli a kár azért, hogy a leégett Nádas szállóban nem lehetett értékesíteni a szobákat. A választott bíróság, amelynek dr. Nikics Fedor egyetemi tanár, a „Dnevnik“ főszerkesztője, valamint dr. Konsztantovics és dr. Milics egyetemi tanárok voltak a tagjai,

a kedd délután megtartott tárgyaláson a város javára döntött. A választott bíróság kötelezte a Mac Dániel érdekcsoportot Palics fürdő teljes évi bérösszegének, 115.000 dinárnak a kifizetésére.

Az ítélet indokolásában a választott bíróság kimondta, hogy a palicsi Nádas szálló leégése független a palicsi bérlőtől. Az

ítélet alapján a Mac Dániel csoport már le is fizette a városnak Palics fürdő teljes évi bérösszegét.

A palicsi bérlés elintézése után Szubotica város vezetősége erős kézzel hozzalát, hogy a többi függő kérdéseket is rendezze a villanytelep bérlőivel. A város ugyancsak

választott bíróság utján kényszeríti a bérlőket, hogy teljesítsék Palicson szerződésben vállalt kötelezettségeiket.

Igy már a tavasszal javíttassák ki, illetve építtessék ki a betonpartot. A víz ugyanis a megrongálódott betón mólót egészen alámosta és az a veszély fenyeget, hogy a sétányok is megrongálódnak. A bérlők tiltakoztak az ellen, hogy ez az ügy is választott bíróság elé kerüljön, mert szerintük a betonpart kiépítésének kérdése összefüggésben van a várossal fennálló egyéb vitás ügyekkel. A város vezetősége ellenkező állásponton van és így legközelebb már a palicsi betonpart kiépítése ügyében is dönt a választott bíróság. A palicsi ügyek végleges rendezése után sor kerül a villamos viteldíjak és a villanyáram leszállítására is.

A város lakossága körében nagy megelégedést keltenek a város vezetőségének intézkedései.

Mindkét félre nézve kedvezően oldják meg a beljei munkások és igazgatóság ügyét

Dr. Demetrovics Juroj kereskedelemügyi miniszter megígérte, hogy interveniál ebben az ügyben

Mint megírjuk, a beljei uradalomban az eddigi bivatatos pragmatikát megszüntették és az uradalom vezetősége a munkásokkal személy szerint akar egyezséget kötni, ami ellen a munkások tiltakoztak, mert a személy szerinti egyezséget károsnak tartják érdekeikre nézve. A noviszádi munkáskamara és a munkáskamarák központi titkársága többször is interveniáltak a hét hónapja huzódó ügyben, de eddig eredmény nélkül. A munkáskamara a pénzügyminiszteriumnál és a miniszterelnökségnél is interveniált és

most ebben az ügyben illetékes Demetrovics Juroj dr. kereskedelemügyi miniszter ígéretet tett arra, hogy közben fog járni illetékes helyeken, hogy ez az ügy mindkét félre nézve kedvező megoldást nyerjen. A munkáskamara hasonló kijelentéseket kapott ugy a pénzügyminiszteriumban, mint a miniszterelnökségnél is, úgy hogy bizonyosra vehető, hogy a régóta huzódó ügy hamarosan és mindkét félre nézve kedvező megoldást fog nyerni.

A miniszterelnök köszönete a december elsejei üdvözlésekért

Beogradból jelentik: Zsivkovics Petar miniszterelnököt az egyesülés december elsejei ünnepén egyesületek és magánosok, az üdvözlőtáviratok egész tömegével keresték fel.

Mint hogy az üdvözlésekre a miniszterelnök külön-külön nem válaszolhat, a miniszterelnökségi kabinetiroda utján fejezi ki köszönetét, a hozzá juttatott jókívánságokért.

Uj repülőgépgyár alakul Jugoszláviában

Mariborból jelentik: A Raab-Katzenstein német gyár, amely Mariborban szándékozott Jugoszláviára, esetleg az összes balkáni államokra képviselőlet létesíteni, repülőgépgyár felállítására határozta el magát.

Ez a gyár repülőgéppalkatrészeket gyártana, míg a motorokat készen hoznák Németországból. A gyár kisebb s nagyobb sportgépeket és személyszállító repülőgépeket készítene, amelyeket Jugoszláviában és a többi balkáni államokban helyezne el. A gyárat német szakmunkások vezetnék, míg a munkások jugoszláv állampolgárokból rekrutálódnak. Az érdekeltek a kormány beleegyezését várják.

A szuboticiai törvényszék megkeresésére a kaposvári törvényszék elrendelte a tanúkihallgatásokat a csendőrgyilkos Nagypál Antal bűnyűgyében

Kaposvárról jelentik: Nagypál Antal, akit Réthy Flórián csendőrtiszt helyettes meggyilkolásával vádolnak, mint ismeretes Jugoszláviába szökött. Mint hogy Nagypál Antal jugoszláv állampolgár, bűnyűgyében a szuboticiai törvényszék mond ítéletet.

A szuboticiai törvényszék most megkereste a kaposvári törvényszéket, a tanúkihallgatások elrendelése iránt. A kaposvári törvényszék a tabi járásbíróságot bizta meg, a tanúk kihallgatásával.

Általános munkabéremelés az amerikai Ford-műveknél

Newyorkból jelentik: Hoover elnök nem régiben gyűlést hívott össze, a gazdasági válság megszüntetése érdekében. Az értekezlet során Ford, az automobilkirály kijelentette, hogy a gazdasági válságot csupán úgy lehet megoldani, ha emeljük a munkabéreket. A Ford művek gyártelepein tegnap közölték a munkásokkal, hogy eddigi napi hat dolláros munkabérüket hét dollárra emelik. Ez a rendelkezés 24.300 munkást és alkalmazottat érint. Száztizenöt ezer munkás és alkalmazott, akiknek napibére 7—10 dollár között mozog, öt százalékos béremelést kapott. Ford ezzel a váratlan gesztusával, évi huszmillió dolláros terhet vállalt magára.

— Emlékművet állítanak Zsivojnovics Jovan volt noviszádi gimnáziumi igazgatónak. Klicin Predrag noviszádi kultúratanácsnok terjedelmes memorandumot terjeszt be a városi tanács legközelebbi ülésére, amelyben kérni fogja, hogy Zsivojnovics Jovan volt noviszádi gimnáziumi igazgatónak, aki úgy nemzeti mint kulturális téren hatalmas munkát végzett, emlékművet állítsanak.

— Részben felhős, helyenként ködös éjszaka és tulnyomóan száraz idő várható — jelenti este tíz órakor a budapesti meteorológiai intézet.

„Könyörületből“ vágta le áldozata fejét egy novoszelói földmives

A beográdi semmitőszék feltűnéstkelő ítélete egy gyilkossági bűnyűben

A beográdi semmitőszék tegnapi tárgyalásán megsemmisítette a szkopljei felebbviteli bíróság ítéletét, amelynek értelmében Miletics Radoje novoszelói földművest előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság miatt halálra ítélték.

Miletics Radoje hosszabb idő óta ellenséges viszonyban élt Ilics Miliszav novoszelói földmivessel. Ez év decemberében Ilics Miliszav Rajko nevű fia birkákat őrzött Miletics Radoje földje közelében. Mikor az egyik birka Radoje földjére tévedt, Radoje és Rajko között éles összetűzésre került a sor, amelynek folyamán

Radoje fejszével fejbevágta Rajkot, majd áldozatának levágta a fejét.

A rendőrség a gyilkost letartóztatta a kiballgatás folyamán Radoje a következő érdekes kijelentést tette:

— Mielőtt a gyilkosságot elkövettem volna, fát vágtam az erdőben. Munkaközben egyszerre csak azt éreztem, hogy valaki köveket dobál rám. Mikor megfordultam,

Rajko állott előttem, akit felháborodásomban leütöttem.

Nehogy azonban sokáig kínlódjon, könyörületből levágtam a fejét.

Az elsőfoku bíróság előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetésében mondotta ki bűnösnek a vádlottat és halálra ítélte. Ugyanezt az ítéletet a felebbviteli bíróság is helybenhagyta. Ezzel szemben a semmitőszék teljes egészében megsemmisítette a felebbviteli bíróság ítéletét, a következő érdekes indokolással:

— Az előre megfontolt szándék egyik legfontosabb követelménye, a nyugodt és öntudatos elhatározás. Ezt az elhatározást a tárgyalás folyamán nem sikerült megállapítani. Ezzel szemben valószínűnek látszik, hogy a vádlott csakugyan jogos felháborodásban ütötte le Ilics Rajkót. Ez esetben tehát csak szándékos emberölésről, de nem előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságról lehet szó.

Hivatalos statisztika szerint is szívesen keresik Franciaországban a jugoszláv munkásokat

Minősítés szerint a jugoszláv munkások negyedik helyen állanak

William Qualid a párisi egyetem nemzetgazdaságtani tanára érdekes cikket írt a nemzetközi munkaügyi hivatal szemléjébe a Franciaországban foglalkoztatott külföldi munkásokról. Ez a cikk annál inkább érdekes a mi számunkra, mivel a jugoszláv királyságból az utóbbi időben szintén nagyobbszámú munkáscsoport indult Franciaországba, ahol munkát talál. Ebből, a tanulmányból vesszük a következő érdekes adatokat:

1920. és 1927. között 1.416.296 idegen állampolgár dolgozott Franciaországban és ebből körülbelül mintegy félmillió munkást tért vissza hazájába. Így nyolc év alatt körülbelül egy millió idegennel növekedett Franciaország lakossága, amelyben jelenleg mintegy 2 és fél millió külföldi él. A külföldi munkások legnagyobb zöme a gyár-ipari és kereskedelmi vállalatoknál talál elhelyezést, míg legkevesebb külföldi munkás a mezőgazdaságban van. A férfimunkások száma jóval több a nőknél, kivéve a szabad foglalkozást és a eselédi szolgálatokat.

Nemzetiség szerint az idegen munkások között a legtöbb az olasz, akik az egész szám egyharmadát teszik ki. Utánuk sorrendben a belgák, lengyelek, spanyolok, oroszok, németek, csehszlovákok és jugoszlávok következnek.

A külföldi munkások a bányászatban igen tekintélyes számot értek el,

amennyiben a bányamunkásoknak csaknem a fele külföldi.

Ezek között túlnyomóan nagy többség a lengyeleké, utánuk jönnek a németek, olaszok, belgák és csehszlovákok.

Különösen érdekes része a statisztikának az, amelyben a

külföldi munkásokat az elvégzett munka szerint osztályozza és minősíti és amely kimutatásban a jugoszlávok a negyedik helyre kerültek.

A statisztika úgy készült el, hogy a munkavezetők a legjobb francia munkások munkateljesítményét vették alapul és ezt a 10 makszimális eredményt mutató számmal jelölték. Eszerint a külföldi munkásokat így osztályozták: belgák és luxemburgiak: fizikai erő: 10, szorgalom: 8,1, munkateljesítmény naponta 8,1, munkateljesítmény darabonként 10,2. Svájci munkások: fizikai erő: 10, szorgalom: 7,5, teljesítmény naponta 8,1, teljesítmény darabonként: 9,2. Olaszok fizikai erő: 7,5, szorgalom 7,5, teljesítmény naponta 6,2, teljesítmény darabonként 7,3. Jugoszlávok és csehszlovákok: fizikai erő: 8,1, szorgalom 6,2, munkateljesítmény naponta 6,2, munkateljesítmény darabonként 7,1.

Ezután következnek sorra az oroszok, spanyolok és portugálok, lengyelek, örmények, kínaiak és legutolsó helyen a görög munkások. Természetesen ez a minősítés nem mindenben tökéletes, de mégis alapot szolgáltat arra, hogy ítéletet lehessen mondani a külföldi munkaerők fölött. A jugoszláv munkások jóhíre különben ma már egész Franciaországban fogalom és ezért van az, hogy az utóbbi időben oly sok megkeresés érkezik jugoszláv munkások iránt a belföldi munkáskamarákhoz.

**FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA**

Ma szentelik fel a noviszádi görög-keleti hitközség új helyiségeit

A felszentelés után megtartják a hitközség közgyűlését

Ma délelőtt 9 órakor ünnepélyes keretek között szentelték fel a noviszádi görög-keleti hitközség Pasieeva uca 4 szám alatti új helyiségeit. A felszentelést Csirics Irenej püspök fogja végezni nagy segédlettel, a hatóságok és a hitközségi tagok jelenlétében.

A felszentelés után a hitközség közgyűlést tart új helyiségeiben, amely alkalommal az elnöki, titkári és pénztári jelentést olvassák fel, majd megállapítják a jövő évi költségvetést és megválasztják a tisztikart. A közgyűlésen Monaszevič Dusan a görög-keleti szerb hitközség elnöke fog elnökölni.

A noviszádi női zeneegyesület szombaton este nagyszabású hangversenyt rendez

A király aranylírájával jutalmazott egyesület hatodik hangversenyét rendez szombaton

A noviszádi női zeneegyesület, amely mint ismeretes, a legutóbbi beográdi dalverseny alkalmával öfelsége a király aranylírját nyerte, szombaton, december 7-én rendez hatodik nagyszabású hangversenyét a „Szloboda“ nagytermében. A rendezőség ezúttal kiválóan művészi programot állított össze s a hangverseny műsorán modern jugoszláv zeneköltőket szerepeltet, többek között Konjovicsot, Stolzert, Adamiesot, Manojlovičot, Pejačević Dóra grófnőt, Lajovicsot és Tajesevičot.

A hangverseny keretében a zeneegyesület énekkarán kívül a következő szólisták szerepelnek: Dr. Mócs Sándorné, Waldner Edit és Berics Gabriella. A hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg s azon a beográdi dalégyesület szövetségének elnöksége is résztvesz. Jegyek elővételben a „Szlávia“ könyvkereskedésben kaphatók.

Meglazult a fegyelem az angol munkáspártban

Londonból jelentik: A múlt hétfői alsóházi ülésről szóló hivatalos tudósításból kitétnik, hogy egy módosító javaslat tárgyalása alkalmával, összesen 23 munkáspárti képviselő, köztük Baldwin volt miniszterelnök fia szavazott a kormány ellen. Azt hiszik, hogy még a karácsonyi szünet előtt felvetődik a munkáspárt értekezletén az a javaslat, hogy a zendülőket jelentsék fel a párt végrehajtó bizottságánál. Kormánykörökben komolyan agódnak a pártfegyelem meglazulása miatt.

Óriási monoplánnal kísérle- teznek az angol hadseregben

Londonból jelentik: Az angol légi hadseregben tegnap próbálták ki azt az óriási monoplánt, amellyel megkísérik a távolsági világrekord megdöntését. A világrekord kísérletet London és a közeli városok között rendezik. A monoplán próbapülésén a walesi hereg is résztvevett és mintegy tíz percen át maga vezette a gépet.

HIREK

1929. december 5. Csütörtök

Rom. kat.: Szabbas. Protestáns: Vilma. Gör. kel. (nov. 22) Filemon. A nap kel 6 óra 59 perckor, nyugszik 3 óra 58 perckor.

Időjárás: Részben boros idő várható, váltakozó irányú széllel. Noviszádon a hőmérséklet 4 és 10 fok között váltakozik.

— **Tisztibál a király születésnapján.** A noviszád-petrovaradini helyőrség tisztikara december tizenhetedikén öfelsége a király születésnapjának előestéjén ünnepi estélyt rendez. a noviszádi Tiszti-otthonban. Ruházat: hölgyek részére báli toaletti, urak részére frakk, kivételesen szmoking.

— **Felhívás!** A noviszádi Noi Mária Kongregáció ez év december 8 án ünnepli fennállásának huszonötödik évfordulóját. Az elnökség ezúton kéri fel azon vidéki, illetőleg elköltözött tagjait, kik a noviszádi Mária Kongregációval való együvértartozást fenntartani óhajtják, hogy pontos lakcímüket azonnal tudatni sziveskedjenek. Azon tagokat pedig, kik a december 8-iki ünnepségen résztvenni kívánnak, szeretettel meghívja. Az ünnepi sorrend: Reggel 6 órakor közös szent áldozás, délután fél 4 órakor felajánlás tagfelvétellel. — Elnökség.

— **Gazdát cserélt a mali-igyosi gyógyszerész.** Balogh Kornél, aki tíz év óta tulajdonosa volt a mali-igyosi gyógyszerésznek, most megvált a patikájától és eladta Keller Béla végzett okleveles gyógyszerésznek. Balogh a háborús idők alatt ugyanez a kiürült gyógyszerészetét szak tudásával anynyira fellendítette, hogy az utóbbi időben egyike lett a legforgalmasabb falusi gyógyszerésznek. Különösen a saját találmányu Hattyu krémje volt kedvelt a nők körében.

— **A világ legjobb jazz-énekesei Noviszádon.** A világ legjobb jazz-énekesei, akik The Five Modern Minstrels néven járják be a világ nagy városait és esodás művészetükkel világhírré tettek szert, vasárnap, e hó 3-án és hétfőn, e hó 9-én este 8 órakor Noviszádon, a Szloboda nagytermében a legjobb amerikai és angol jazz-slagerekből nagyszabású hangversenyt rendeznek. A jazz énekkar Párisban, Berlinben, Londonban, Nizzában, Bécsben, legutóbb Prágában aratott óriási sikert és most három estét át Beogradban hangversenyeztek szokatlan nagy sikerrel, úgyhogy további két nappal meghosszabbították beogradi vendégjátékukat. Néhány nap előtt a berlini rádió közvetítette a pazar jazzslagereket és a világ nagy hangosfilmszínházai most mutatják be azt a filmet, amelyen a The Five Modern Minstrels énekkar képezi a film szenzációját. A két hangverseny jegyei a Szlavia könyvkereskedésben és a Lipkovic könyvkereskedésben kaphatók.

— **Az „Obilics“ noviszádi hangversenye.** Mint már jelentettük, a beogradi „Obilics“ dalárda szombat, december 14-én 160 tagú énekkarával nagyszabású hangversenyt rendez Noviszádon. Tekintettel arra, hogy a hangversenyre a jegyek nagy része már elővételben elkel, a rendezőség felkéri a közönséget, hogy még idejekorán gondoskodjék a még fennmaradt jegyek biztosításáról. Jegyek elővételben kaphatók a Lipkovic trafikban, a Szlavia és a német könyvkereskedésben. A helyárak 40, 30 és 20 dinár. A hangverseny iránt nagyszabású érdeklődés nyilvánul meg a városban.

— **Házassulandók figyelmébe ajánlom nagy választékban butoraktáramat!** Olcsó árak! Legjobb minőség! Kedvező fizetési feltételek! Hemler butorüzlet, Novisad, Safari-kova ul. 30.

— **Karácsony közeledik!** Teljesítse fia kívánságát és vegyen neki fényképező gépet Barta i Drug foto szaküzletében, Duna u. 9.

ITT A MIKULÁS!

Ma este megtelnek kiesike cipőkkel az ablakok. Bámész és kíváncsi gyermekszemek lesik, mikor zörren az ablak és reggel lelkendezve szaladnak a cipőhöz, jaj, volt-e itt a Mikulás, hozott-e valami szépet, diót, cukrot, csokoládét, jó gyerekeknek ajándékot, rossz gyerekeknek virgácsot. És ma este hány gyermekem les kíváncsi az ajtó felé, jaj zörrent a kilincs, kopogott a kapun valaki, hátha, hátha, a Mikulás jön, nagy fehér szakállal, hátán a toldozott-foldozott tarisznya, ami tele van édeséggel, cukorral, mogyoróval és aki szépen viselkedik, az mind kaphat ebből a sok jóból. Nem is kell nagyon megerőltetni magát, csak egy kiesit jól viselkedni. Nosza gyerekek, van még idő estig, most aztán mindenki mutassa meg, ki a jó gyerek, hogy ha jön a Mikulás, azt mondja a papa meg a mama: hát máma tényleg jó volt ez a Janesi, vagy ez a Pista és igazán megérdemli, hogy kapjon valamit. Hogy virgácsot kapjon? Nem, nem kell virgács, máskor igazán jól fog viselkedni, talán inkább egy kis mogyorót, vagy csokoládét. És akkor biztosan szélesen elmosolyodik Mikulás bácsi jóságos ábrázata, kinyílik a nagy batyu és csak úgy gurul szerte a szobában a sok alma, dió, mogyoró....

— **Dr. Jovanovics Gyura** gyermekorvos tanulmány utra Bécsbe utazott.

— **Vonat elé vetette magát egy életunt szubotici kereshedőség.** Szuboticáról jelentik: Megrendítő öngyilkossági kísérlet történt szerdán reggel Szuboticán. Evetovics Lajos, 21 éves szubotici kereshedőség reggel hét órakor a bajai szőlőkben a szombori személyvonat elé vetette magát. Evetovics már napok óta az öngyilkosság gondolatával foglalkozik. Kedden egész éjszaka ivott és reggel ittas állapotban kiment a szombori vasúti töltéshez, hogy az öngyilkosságot végrehajtsa. A sinek között tántorogva ment a vonat elé az életunt részeg ember, míg hét órakor fel nem tűnt a szombori személyvonat. A mozdonyvezető észrevette a sinek között botorkáló embert és hirtelen fékezett, de már nem tudta elkerülni a szerencsétlenséget. Evetovics a vonat kerekei alá került, amelyek bal karját levágták. Az életuntat, akinek az állapota életveszélyes a mentők kórházba szállították.

— **Az angol bányászok öt napon át tuloráznak, hogy szombaton futbalmeccsre mehessenek.** Londonból jelentik: A dél-walesi bányavidék bányászása körében mozgalom indult meg, hogy a munkahét öt napjának munkaidejét valamivel hosszabbítsák meg, mert a bányászok ki akarnak menni a szombat délutáni labdarugó mérkőzésekre. Legközelebb határozati javaslatot terjesztenek elő, amelyre nézve megszavaztatják a bányamunkásokat.

— **Fűszer és csemege cikkekben legnagyobb választék Dimovicsnál!**

— **Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, almatlanságnál, általános rosszullétnél** igyunk reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

— **A szubotici vasutigazgató átadta helyét utódjának.** Szuboticáról jelentik: Megírta a Reggeli Ujság, hogy dr. Borko Jakab szubotici vasutigazgatót Ljubljánába helyezték át. A vasutigazgató tegnap adta át hivatalát utódjának Knezsevics Dimitrije eddigi ljubljánai vasutigazgatónak, aki tegnap elfoglalta hivatalát. Dr. Borko Jakab tegnap Ljubljánába utazott, hogy új hivatalát ott átvegye.

— **Veszedeles kazánrobbanás egy romániai kórházban.** Bukarestből jelentik: Polestiban kazánrobbanás történt a kórházban. A robbanás következtében egy ápolónő és a kórház portása súlyosan megsebesültek. A kórházban nagy pánik tört ki és a betegek egymást tiporva keresték a szabadulás útját. A robbanás után közvetlen tűz tört ki a kórházban, amelyet a tüzoltóság egy órai megfeszített munkával lokalizált.

— **Naponta friss pörkölt kávé Dimovicsnál.**

— **Öngyilkos főhadnagy.** Beogradból jelentik az Avala: Gyogyevics Nebojsza főhadnagy kedden este öngyilkossági szándékból fobelötte magát. A mentők a katonai kórházba szállították, ahol tegnap reggel, anélkül hogy egy percre is visszanyerte volna eszméletét, meghalt. Tettének oka ismeretlen.

KÖSZÖNÖM!

Nem kérek mást, csak valódi
POPOVIC-féle DESZÁNKA KRÉMET!

— **Az államvédelmi törvény ellen vétett.** A noviszádi törvényszék vizsgálóbírója tegnap elrendelte a vizsgálati fogságot Kelemen Ferenc magántisztviselő ellen, az államvédelmi törvénybe ütköző cselekmények miatt.

— **Budapesti nagykereskedők ajánlata Szubotica városnak.** Szuboticáról jelentik: Szubotica városnak nagy földkomplexumai vannak, amelyek gazdaságos kihasználására az utóbbi években nem kerülhetett sor, miután a város költségvetésében nem volt fedezet az ehhez szükséges kiadásokra. Szerdán az egyik budapesti vetőmagkereskedő cég megbízottai felkeresték dr. Hoffmann Kálmánt, Szubotica város gazdasági tanácsnokát és felajánlották, hogy olcsó áron megfelelő mennyiségű fűmagot bocsátanak a város rendelkezésére, hogy parlagon heverő földjeit gyümölcsöztetni lehessen. Az ajánlat szerint Szubotica város legelőket létesíthetne kihasználatlan földjein és azokat jó áron bérbe adhatná. Szubotica város vezetősége nem fogadhatta el a kereskedők ajánlatát, mert még nincs abban a helyzetben, hogy kétséges eredményekért nagyobb beruházásokat eszközölhessen.

— **Elsőrendű árut legolcsóbban csak Dimovicsnál vásárolhat.**

— **Beleszorult a hangárba az új angol óriásléghajó.** Londonból jelentik: Az R. 100 óriásléghajót a Daily Herald szerint nem merik kihozni a hangárból, mert olyan kis hely van a léghajó burka és a hangár falai között, hogy ha a léghajót a legkisebb szél éri, a falhoz vágódik és menthetetlenül összetörik.

Elsőrendű tűzifák felsőszilézai KOKSZ és SZÉN a legolcsóbb árral hazhoz szállítva

SCHWARZ TESTVÉREKNÉL

Fatelepe a vágóhíddal szemben, megrendelési hely Ribnji trg 11. Tel. 20-09

A Déli Sark fölfedezése

Rádió útján jön az üzenet:

Byrd elrepült a Déli Sark felett.

Több ujság erről hasáboakat ír,

Pedig csak légből kapott ez a hír!

Fanyar Tóbiás

A szovjet kormány erélyeshangu jegyzékben visszautasította Amerika békeközvetítését

Amerikában kínos feltűnést kellett a szovjet visszautasító jegyzéke — Létrejött a megegyezés a kínai és szovjet békedelegáció között

Moszkvából jelentik: A Tass iroda híradása szerint közzétették azt a választ, amelyet a szovjet kormány adott az Egyesült Államoknak, a Kínával megkötendő béke érdekét elősegítő jegyzékére. A válaszban a szovjet kormány megállapítja, hogy az Egyesült Államok kormánya olyan időpontban fordult a szovjet kormányhoz, amikor a szovjet kormány és a mukdeni kormány között már megindultak a közvetlen tárgyalások.

Ennek következtében az Egyesült Államok közbelépéséből nem láthatnak mást, mint hogy

Amerika jogosulatlan nyomást akar gyakorolni a tárgyalásokra, éppen ezért az Egyesült Államok lépését nem tekintik barátságos cselekménynek.

A szovjet kormány kijelenti, hogy a felmerült viszály nem rendezhető másképpen, mint közvetlen tárgyalások útján. A

szovjet kormány nem engedheti meg, hogy ezekbe a tárgyalásokba, illetve a felmerült viszályba egy harmadik fél is beleavatkozzék annál kevésbé, mert a szovjet nem fogadta el a Kellogg paktumnak ugynevezett párisi záradékát. Amerika különben sem ismerte el a szovjetet sem de iure, sem pedig de facto.

Washingtoni kormánykörökben kínos meglepődéssel fogadták a szovjet választ, minthogy hivatalos körök véleménye szerint Stimson jegyzéke kizárólag a béke érdekében történt és másképpen nem is magyarázható. A jelen pillanatban ebben a kérdésben nem tesznek semmiféle hivatalos közlést, de

meccafolják azt az állítást, hogy az amerikai jegyzék jogosulatlan nyomást akart volna gyakorolni a szovjet kormányra.

Az amerikai külügyi hivatal hivatalosan nem válaszol a szovjet jegyzékére.

gus, Kosztics erdő és bányászati igazgató, Sztosics bányászati mérnök, Cvetkov Cvetko szociálpolitikai referens, dr. Jaksics Milutin szubotici városi orvos és dr. Perkovics a szubotici bakteriologiai intézet vezetője vettek részt. A bizottság tegnap és tegnapelőtt Palicson tartózkodott, ahol szakszerűen megvizsgálták a tó és források vizét és a vizsgálat eredményéről a közeli napokban tesznek jelentést az illetékes minisztériumokban.

A bizottság tagjai az újságírók előtt kijelentették, hogy a palicsi tóba három víz is folyik, amelyeket szűrővel kellene megtisztítani, hogy ne legyenek ártalmasok a tóra nézve. Ugyanis a városi kanális, valamint a fűtőház vize folyik a palicsi tóba és ezeknek megszüntetésére feltétlenül szükséges lenne egy filtráló készülék beállítása.

Scherbakov balneologus kijelentése szerint ezek a vizek nem elegendők a tó vizének táplálására, hanem azt főleg a tóban levő források vizével táplálják. A bizottság megállapítása szerint a parkban levő forrás viz tizenhét fokos meleg és gyógyhatású.

Mindenesetre Palics gyógyfürdővé nyilvánítása esetén a tó partjáról el kell távolítani a tanyákat is. A bizottság általános véleménye az, hogy a tó vize gyógyhatású és a gyógyfürdővé való nyilvánításnak alig-ha lesz komoly akadálya.

RADIO-MŰSOR

Csütörtök, december 5.

Beograd: 10.30: Gramofonhangverseny. Utána a királyi gárda zenés őrsegváltása. 1.35: A napi program bemondása. 1.45: Hivatalos vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Gramofonhangverseny. 12.30: Gazdasági hírek, tőzsde. 12.40: A rádiókvartett déli hangversenye. 13.30: Hírek (Pravda). 17: A szerb mezőgazdasági szövetkezet közleményei. 17.30: Dr. Pirc Bojan egészségügyi előadása. 18: Délutáni hangversenyátvitel a Moszkva kávéházból. 19.30: Francia nyelvkurzus. 20: Népguszlárok népdalokat énekelnek guszlakiséret mellett. 20.30: A rádiókvartett esti hangversenye. 21.30: Pontos időjelzés, hírek. 21.40: Táncczene átvitel a beográdi autókлубból.

Zagreb: 12.30: Gramofon. 17.30: Kávéházi zene. 19.30: Operaközvetítés Ljubljánából.

Budapest: 9.15: Hangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Sovánka Nándor és cigány zenekarának hangversenye. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyámhírek. 4: Rádió Szabad Egyetem. 5.10: Dr. Velman Oszkár, állatorvosi főiskolai ny. tanár: „Mit kell tudni tenyésztőlátók kiválasztásáról és beszerzéséről”. 5.45: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. (Francia opera-est.) 9.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 10: Somogyi Gyula dr. francianyelvű előadása. Majd: Bachmann trió és Bachmann-jazz a Dunapalota nagyszállóból.

Berlin: 14: Gramofonhangverseny. 16.30: Bolgár zene. 18: Szórakoztató zene. 20: Stravinszkij Igor: Lakodalom c. orosz ének- és táncszereze. 21—22.30: Zeller háromfelvonásos operettje, az Obersteiger. Utána 22.30: Tánccoktatás. Majd 0.30-ig táncczene.

Brno: 16.30: Rádiózenekar. 18.35: Vornácska: Keringő vonózenekara. 19.05: Rádiózenekar. 22.15: Kávéházi zene.

Kassa: 17.10: Rádiózenekar. 19.05: Közvetítés Pozsonyból. 22—2.15: Közvetítés Próbából. 22.15: Közvetítés Brnóból.

Prága: 16.30: Kamarazene. 22.15: Gramofon.

Bécs: 11: Cerda-négyes. 15.30: Silving-négyes. 19.30: Gottesmann hegedűművész előadása zenekari kísérettel.

Ádventi idők

Ludwig Richter német festőművésznek, a családi élet közvetlen festőjének egyik rajza.

Nincsen komoly akadálya annak, hogy Palicsot gyógyfürdővé nyilvánítsák

Hivatalos bizottság vizsgálja felül a Palicsi tó forrásvizét

Szuboticiáról jelentik: Palics fürdő bérleti már régebben kérést intéztek az erdő és bányászati minisztériumhoz, hogy vizsgálta meg Palics vizét és a szakértők kedvező jelentése esetén nyilvánítsa Palicsot gyógyfürdőnek és ebben az esetben adja meg Palicsnak mindazokat a kedvezményeket, amelyek egy gyógyfürdőt megilletnek.

A minisztérium Palics fürdő kérelmére tegnapelőtt bizottságot küldött ki Palicsra azzal a feladattal, hogy a tó és a források

vizét vizsgálják meg és azután tegyenek jelentést a minisztériumnak ebben az ügyben. A bizottságban Scherbakov balneolo-

APOLLO dec. 5-én

SZENI, VAGY BOLOND

7 gyönyörű felvonás a szerelem, házasságtörés és féltékenységről
A főszerepben KORDA MÁRIA és HANS A. SCHLETTOW

Vasárnap nagygyűlést tart Noviszádon a kereskedők és gyáriparosok egyesülete

Az egyesület ujjaszervezésével ismertetik meg a nagygyűlés résztvevőit

A noviszádi kereskedők és gyárosok egyesülete vasárnap, december nyolcadikán délelőtt 10 órakor a terménytőzsde nagytermében nagygyűlést tart, amelyen

az egyesület ujjaszervezésével és jövőbeni működésével kapcsolatos munkálatakat fogják a megjelentekkel megismertetni.

A gyűlésen alkalmat fognak adni az érdekelteknek arra, hogy az adókievések és az ezzel kapcsolatos ügyekkel közelebbről

megismerkedjenek, ami most különösen nagy fontossággal bír az adóérdekeltekre, mikor az adókievételbizottságok teljes intenzivitással megkezdtek munkájukat és így mindenkinek szüksége van tanácsra, hogy világosan eligazodjék az adólabirintusban.

A nagygyűlés iránt kereskedelmi és ipari körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg és előreláthatóan a noviszádi kereskedők nagy tömege fog részt venni a vasárnapi nagygyűlésen.

A takarékbetétek állása a vajdasági bankokban

A vajdasági bankok egyesülete most adta ki a bankbetétek szeptember és október havi állományáról szóló jelentését, amely a következő: Takarékkönyvecskékben a betétek összértéke szeptemberben 1, 174.851.992 dinár volt, folyószámlán 171.525.133 dinár. Októberben a takarékkönyvecskék összértéke 1,170.680.407 dinár, a folyószámlák értéke pedig 171.146.400 dinár volt. A betétek az egyes hónapokban és területeken így oszlottak meg: Szeptemberben: Bácskai részvénytársaságok: 540 millió 275.780 dinár. Bánáti részvénytársaságok: 381,037.850 dinár. Szrémi részvénytársaságok: 160,139.724 dinár. Bánáti szövetkezetek: 10,534.330 dinár. Bácskai szövetkezetek: 22,991.930. Szrémi szövetkezetek: 10,610.989. Bánáti közégi takarékpénztárak 11,963.516 dinár. Bácskai városi takarékpénztárak 37,297.873. Folyószámlák szeptember hónapban: Bácskai részvénytársaságok: 117.791.608 dinár. Bánáti részvénytár

saságok: 44,726.492 dinár. Szrémi részvénytársaságok: 5,477.837 dinár. Bánáti községi takarékpénztárak: 211,407 dinár. Bácskai városi takarékpénztárak: 3,317.798 dinár. Takarékkönyvecske betétek októberben: Bácskai részvénytársaságok: 539,503.025 dinár. Bánáti részvénytársaságok 377,862.398 dinár. Szrémi részvénytársaságok: 158,593.040 dinár. Bánáti szövetkezetek: 10,929.881 dinár. Bácskai szövetkezetek: 22,769.043. Szrémi szövetkezetek 11,519.967 dinár. Bánáti községi takarékpénztárak: 11,480.127 dinár. Bácskai városi takarékpénztárak: 38 mil. 22,926 dinár. A folyószámlák a következő betétek voltak októberben: Bácskai részvénytársaságok: 121,143.516 dinár. Bánáti részvénytársaságok: 40,919.328 dinár. Szrémi részvénytársaságok: 5,397.295 dinár. Bánáti községi takarékpénztárak: 246.104 dinár. Bácskai városi takarékpénztárak 3 mil. 435.157 dinár.

Csöd Csurugon. A noviszádi törvényszék tegnap megnyitotta a csödtörvényszék Gligorije csurugi kereskedő ellen. Csödbiztos Levakovics Matija noviszádi törvényszé-

ki bíró, csödtömeggondnok Glumac Bogdan csurugi ügyvéd. Bejelentési határidő: 1930. január 30, likvidációs tárgyalás 1930. február 4-én.

A német birodalmi gyűlés ülése, amelyen dr. Curtius, az új külügyminiszter bemutatkozott

BEHAVAZOTT NYOMOKON

REGÉNY Irtá: ZAYMUS GYULA

(4)

Csengettek. A hangok, mint láthatatlan lepkék röppentek a nézők, a figyelők, az imádkozók felé s megillették a lelküket. Az emberek megmozdultak, de csak néhányan. A nézők nem hallották a hangot, nem fogta fel a lelkük. Aludt. Újra csengettek. Az orgona elesitult s a csendes templom hatalmas hajójában Krisztus sóhaja hallatszott: — Emberek, béke veletek — Gerlei hallotta Krisztus szavát, ő imádkozó volt; hallották sokan s szemük lassan összecsu-kódott.

Mikor kifelé menet az ajtóban összeszorultak, valaki megérintette a vállát. Godiva volt.

Az arcuk elárulta, hogy örülnek egymásnak. Volt rajtuk valami szende mosoly, melyet nem lehet leírni, nem lehet megmagyarázni, mert nem is e világból való. Nem emberkéz és gondolkodó fő alkotása, hanem a tiszta célok virágzása, az Isten szemébe való bátran nézés visszénye.

— Menjünk a Dunapartira Akos — szölt a lány — vagy a hidon Budára?

— A korzón most sokan vannak, menjünk inkább lassan a hidon.

A Duna vize zöld hullámokat vetett, a kis gőzösök sebesen iramlottak közöttük. — Hallotta, jövő héten elutazunk? — mondta Godiva — úgy-e, nem jöhet velünk?

Gerleit kellemetlenül érintette ez a hír. Maga sem tudta megmondani, hogy miért. Fájt neki, s azért mikor megszólalt, a hangjából érezni is lehetett.

— Elutaznak? Hová? — s anélkül, hogy feleletet várt volna, hozzátette: — Nem mehetek, nem, még nem.

— A mama tőri megint valamin a fejét, kedvesebb lett hozzám, talán egy partit talált, melyet megfelelőnek vélné a számomra.

— S hová mennek?

— Még nem tudom biztosan. Talán Lovrana, talán Lussin. De az oly mindegy. A mama piacra visz, el akar adni.

Gerlei megállt a hid közepén s lemezt a vízre. Egy hosszú hajó siklott el éppen alattuk. Aztán tovább mentek.

— Ne vegye ezt rossz néven a mamától, Diva — mondta nagyon nyugodt hangon — minden mamában van ehhez hasonló vonás; a lányaitól szabadulni akarnak. Sokkal nyugodtabb az életük akkor, ha elvégzik ezt az utolsó aktust is, mellyel még tartoznak a gyermeküknek. Aztán a sorsa már nem az ő ügyük. A madár kirepült, roptuljon hát.

— Könnyű magának beszélni, de nehéz nekem, mert az én rovásomra megy az egész.

— Soká lesznek oda?

— Nem hiszem, különben, a mama sem tudná megmondani, hogy meddig, hisz ismerheti őt, ma elhatároz valamit, rajong érte, holnap már csak tűri, aztán pedig untatja őt, ha róla beszélnek. Lehet, hogy egy hét s az is lehet, hogy egy hónap melva leszünk csak itthon.

Mikor hazaérkeztek, már várta őket az ebéd.

— Vendég jött — mondta a szobalány — az öreg van Hover gróf.

— Mamának jó kedve lesz — mondta Diva — ugyilátszik, ő is velünk fog tartani; pénzes ember hírcében áll, teheti.

Van Hover gróf kedves ember volt. Gerlei már többször találkozott vele s most, hogy a nevét hallotta, ő is örült.

— Hogy megnőtt ez a gyerek — kiáltotta, mikor meglátta a leányt.

Ej, Godiva, de tetszel nekem! Há husz évvel fiatalabb volnék, megverekednék érte a félvilággal is.

— A gróf ur még mindig a régi jó bá-

csi — szolt nevetve a lány s mind a két kezét nyújtotta feléje. — Hozta Isten nálunk. Gerlei meghajolt előtte s várt. A gróf nem vette észre; a tavaszi szélől kipirult arcu Godiváról nem tudta levenni a szemét.

— Hát Ákost meg sem látja? — szolt a lány s az ifju felé mutatott.

— Bočas meg öcsém — iparkodott az udvarias öreg, apró hibáját kiköszörülni — de ilyen öreg veterán, mint én, örül, ha kezét foghat egy ilyen tiszta arcu, szép szemü gyermekkel. Szervusz öcsém. De te is megférfiasodtál, hogy utoljára láttalak. Az idő eljár és ilyenkor veszem észre, hogy menyire megöregedtem már.

Az ebéd meghitt volt és kedves.

— Végeztél már fiam? — kérdezte aztán a feketekávénál, Akostól.

— Még nem, méltóságos uram; a jövő hónapban kerül rá csak a sor.

— Kulturmérnök leszel, ugy-e?

— Az, méltóságos uram!

— Hát aztán, ha állásra lesz szükséged, ne feledkezz meg rólam. Az öreg van Hovernak még van néhány jó barátja, ahol meghallgatják őt. Jer csak hozzám, én segítségére leszek.

Gerlei szeme boldogan ragyogott fel, mikor megköszönte a gróf jóakarátát, azonban igazán beszélni csak Godiva tudott.

— Nem elég itt azt mondani, köszönöm, ez kevés, itt mást kell tenni.

Felugrott, átölelte az öreg gróf fehér fejét s hosszan megcsókolta az arcát.

A báró felnevetett.

— Godiva az Istenért, mit teszel?

— Hagyja mama, legyen egy jó napja, a mi régi jó barátunknak, ki mindég jót és szépet adott nekünk.

Van Hover szemére egy ezüst könnyesepült ki. Ez a hajlékony, édes gyermek ma igazán boldoggá tette őt, ezért a tiszta csókért Afganisztánból is eljött volna.

Gerlei szívét is összeszorította valami. Ez a csók, amit van Hover kapott, neki szolt érezte, tudta, de nem árulhatta el, nem, ez még szent titok volt, melynek megfejtését még a jövő rejtette magában. Miért örült volna ugy Diva, mi célja lehetett volna? Jól esett neki, nagyon jól, hogy vele egy bálnak.

Van Hoven nevét mindenütt ismerték, minden ajtó megnyilt előtte, ezt tudta Ákos s ennek most nagyon örült.

— Kedves gyermekeim — mondta megbotottan a gróf — nincs más az életünkben, mint az, amit teszünk. Ez az érték, ez marad meg. A többi köd, pára, vagy pedig temetői kö, mely ráncszed a testre s csak a világ végén ad alkalmat a feltámadásra. Ha néhanapján egyedül ülök szobámban s símogatom vizslám fejét, nevetésre hajlik a szám — valami az eszembe jutott, vagy valaki, akivel egyszer jót tettem.

— Hisz méltóságodról csak jót hall mindenütt az ember — szolt lelkesülten Godiva.

— Nem haragszom senkire, mindent meg tudok érteni s az ember életében ez nagyon fontos. Veszekedni, gyűlölködni, ellenséget garmadával gyűjteni kár, baj és nyomorúság. Mindenkinék meg kellene érteni, hogy jobb az életet átélni békés esendben, mint szuronyok és röpökdő golyók között.

S ezt nem akarják megérteni az emberek.

— Miért nem leit pap? — mondta mosollyal a száján Sayné.

— Ennek nagy története van. Az akartam lenni, de kisírtak onnan. Anyám ájuldozott, apám káromkodott s én pedig této-váztam, mint az ökörnál a rét felett. Nem is fogom tudni magamnak megbocsátani.

Folytatása következik

— Elkérvezetik az 1928. évben talált tárgyakat. December 11-én délután 3 órakor a noviszádi főkapitányság a város háza udvarán elkérvezeteti mindazokat a tárgyakat, amelyeket az 1928-tk évben Noviszád területén találtak s amelyeknek tulajdonosait nem sikerült kinyomozni.

Szombaton este tartják meg a bírótanfolyam első előadását

Több ízben megírtuk, hogy Noviszádon a közel jövőben bírótanfolyam lesz és a vizsgára Noviszádról és a vidékről szépszámmal akadtak jelentkezők. Azt is jeleztük, hogy a noviszádi futballbírók előadásokat rendeznek a bírójelölték számára, hogy megkönnyítsék a vizsga sikerét.

A bírótanfolyam megkezdése időszerevé vált, minthogy a jelöltek időközben teljesen elkészültek az anyaggal. A tanfolyam anyaga időközben értékes anyaggal bővült. Stein, a kiváló beográdi futballbíró ugyanis a tanfolyam rendelkezésére bocsátotta filmfelvételeit, amelyek szemléltetően bemutatják a faultok és az offszajdok különböző e-

seteit.

Az első előadást szombaton este 8 órakor tartják meg és arra ezuttal is meghívják a noviszád és a kerület szövetségi bíróit, továbbá a bírótanvizsgára jelentkezőket. A jelöltek hozzák magukkal az előadásra a jelentkező ívet is, továbbá az előírt többi igazolványt (erkölessi bizonyítvány, határbíráskodást és öt tréning-bíráskodást igazoló iratokat) mert a jelentkezési íveket a jövő hét folyamán felterjesztik az alszövetséghez, hogy a vizsgát lehetőleg december hó folyamán megtarthassák. Az előadás pontos helyét közölni fogjuk.

Holnapi számunkban közöljük a közönség csapatát Szarajevó ellen

A Szarajevó ellen szereplő noviszádi válogatott csapat egyes posztjaira nézve meglehetősen nagy az eltérés a tipp-pályázatra eddig beérkezett több száz szelvényen. A véleményeltérés inkább a közvetlen védelem és a csatársor összeállításánál lényeges, legjobban egyeznek a vélemények a fedezetsor

összeállításának tekintetében.

A közönség felfogását nem akarjuk befolyásolni előzetes tipppekkel, éppen ezért csak a holnapi számunkban hozzuk azt a csapatösszeállítást, amelyre a tipp-szelvényeken a legtöbb szavazatot esett.

Noviszád válogatottja Szarajevó ellen:

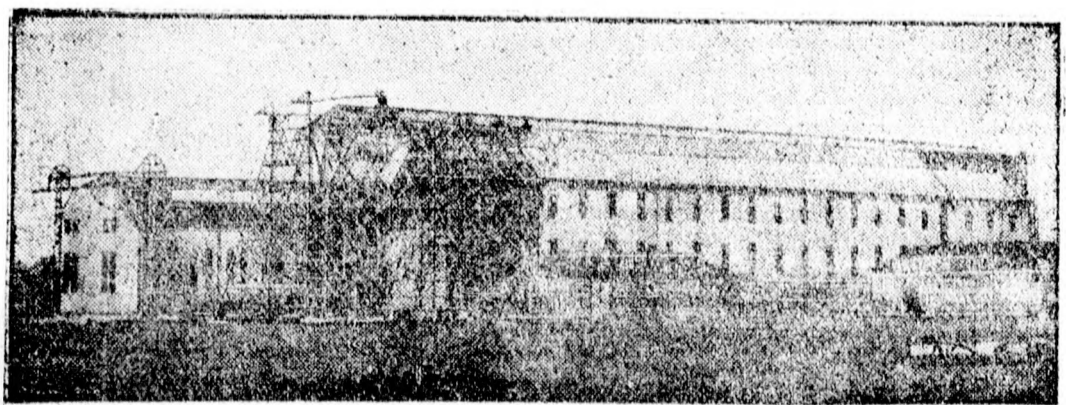
A beküldő neve és címe: .....

Vasárnap a beográdi Jugoszlávia mérkőzik Noviszádon. Vasárnap ismét slágerprogramja lesz a noviszádi futballsportnak. A beográdi elsőosztályu bajnoki tabella második helyezettje a Jugoszlávia látogat el Noviszádra, hogy barátságos mérkőzés keretében összemérje erejét a Juda Makkabival. A mérkőzés a Karagyorgye pályán kerül eldöntésre.

A J. N. Sz. bünvádi feljelentésre készül a beográdi alszövetség és a beográdi lapok ellen. Zagrebi híradás arról számol be, hogy a J. N. Sz. vezetősége bünvádi

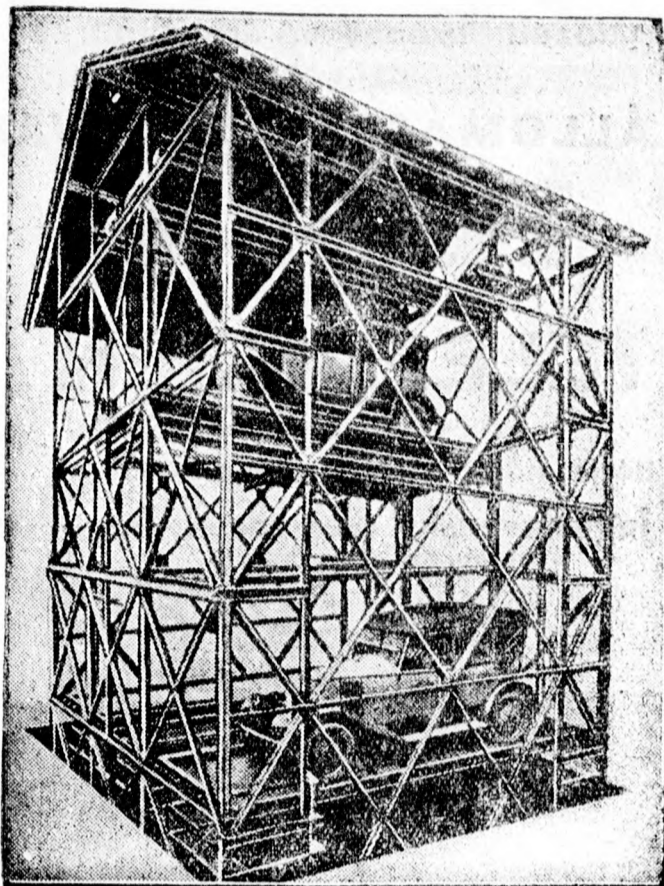
feljelentést készülni tenni a beográdi alszövetség és a beográdi napilapok ellen, a szövetség botrány-közgyűléseivel szemben elfoglalt álláspontjuk miatt. Amennyiben ez a hír megfelel a valóságnak, a zagrebiak újabb szegénységi bizonyítványt szolgáltatnak sportfelfogásukról. A sportbeli működés ellen elhangzott kritikát a legtávolabbról sem lehet bírói uton elfojtani, egyes-egyedül úgy, ha reális és szabályszerű munkádosszal kizárják a lesújtó bírálatok lehetőségét.

Óriás hangár épül Friedrichshafenben

Az L. Z. 128 óriás léghajó részére új hatalmas hangárt építenek Friedrichshafenben. A léghajó csarnokot a hó végén befejezik és akkor megkezdik az L. Z. 128 építését, amellyel 1931 tavaszán elkészülnek.

Párisban elkészült az első földalatti nagygarázs

Páris közlekedési rendőrségének sok gondot okozott az, hogy a tőzsde előtt állandóan az autók hatalmas tömege várakozott és zavarta az uccai forgalmat. Ezen a mizérián most úgy segített a közlekedési rendőrség prefektorátusa, hogy a börze e-

lőtt hatalmas földalatti garázst építtetett, amelyben az autókat el tudják helyezni. Baloldal iképünkön azt a liftet mutatjuk be, amelyben az autókat a földalatti garázsba szállítják, jobboldali képünkön pedig a tőzsde előtti teret mutatjuk be.

Könnyítések az állami árlejtések pályázata körül

Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter ezévi november 16-án rendeletet adott ki, az állami árlejtésekre benyújtott ajánlatok szabályozásáról.

A rendelet 6 pontjának 13 szakasza, a miniszternek tegnap kiadott rendelete alapján olyképp módosul, hogy azt a hatósági bizonyítványt, amely az ajánlattevő szakértelmét és vagyoni helyzetét igazolja, nem kell külön-külön mindenegyes ajánlatételnél kiváltani, hanem a kiváltott igazolvány három hónapig érvényes és több ajánlat megtételekor is csatolható.

Szerda, december 4

ÉRTEKTŐZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10—10.08, Bécs 12.525—12.535, Prága 59.175—59.575, Berlin 7.32—7.34, Triest 33.85—33.90, London 275.

Zürich. Beograd 9.1275, Páris 20.2725, Budapest 90.205, London 2511.25, Newyork 514.45, Brüsszel 72.03, Milanó 26.945, Madrid 71.70, Amsterdam 207.75, Berlin 123.215, Bécs 72.44, Stockholm 138.55, Oslo 137.95, Kopenhága 138.025, Szófia 3.72, Prága 15.265, Varso 57.75, Athén 6.70, Konstantinápoly 2.325, Bukarest 3.0675, Helsingfors 12.93.

TERMÉNYTŐZSDE ZARLATOK

Budapest. A készárupiac irányzata szilárd. Hivatalos záróárfolyamok: Buza 77 kgos tiszavidéki 23.75—24.15, felsőtiszai 23.45—23.70, fehérmezei 22.35—22.60, pestvidéki 22.45—22.70, 78 kgos tiszavidéki 24.05—24.35, felsőtiszai 23.65—23.90, fehérmezei 22.60—22.80, pestvidéki 22.70—22.90, 79 kgos tiszavidéki 24.30—24.70, felsőtiszai 23.90—24.10, fehérmezei 22.85—23.05, és pestvidéki 22.95—23.15, 80 kgos tiszavidéki 24.60—24.85, felsőtiszai 23.95—24.15, fehérmezei 22.95—23.15, pestvidéki 23.05—23.25, rozs pestvidéki és más származású 15.85—16, takarmányárpa elsőrendű 15.80—16.25, sörárpa felsőmagyarországi 19.50—21, zab elsőrendű 14.50—15.50, tengeri tiszántuli morzsolt 13.85—14.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár. Felhajtás 3200 sertés. Irányzat: Változatlan. Zsirsertés elsőosztályu, uradalmi nehéz, páronként 300 kg. 144—148, szedett közép páronként 220—260 kg. 122—130, kivételesen 131, zsir nagyban 172—174, szalonna háromdarabos, táblás, szózott 140, négydarabos 136 fillér kilónként.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Szilárd. Forgalom: Elénk. Buza márciusra 24.38—24.39, májusra 25.16—25.18, rozs márciusra 17.49—17.50, tengeri májusra 16.27—16.28.

Csikágó. Buza: Csendes. Decemberre 129, márciusra 136, májusra 139 hétnyolcad, júniusra 140.25. Tengeri: Csendes. Decemberre 90 hétnyolcad, márciusra 96.25, májusra 98 háromnyolcad, júliusra 100 egynyolcad. Zab: Csendes. Decemberre 47 hétnyolcad, márciusra 50.75, májusra 52. Rozs-Egyenetlen. Decemberre 109, márciusra 109, májusra 107.75.

Winipeg. Irányzat: Csendes. Buza decemberre 143 egynyolcad, márciusra 151 háromnyolcad, májusra 153 egynyolcad.

Liverpool. Buza: Tartott. Decemberre 9 sh 5, márciusra 10 sh 1.25, májusra 10 sh 4.25, júliusra 10 sh 5.5.

Buenos Ayres. Buza február 11.20, márciusra 11.30. Tengeri január 7.30, májusra 6.95. Zab február 6.35.

Rosario. Irányzat: Csendes. Buza decemberre 10.95. Tengeri január 7.20.

DÉLBÁCSKA

és

KIS SZENT TERÉZ

KÉPES NAPTÁRAK MÉG KAPHATÓK
A REGGELI UJSÁG KIADÓHIVATALÁBAN, NOVISAD
Kralja Petra 30., I. em. Naptárárusoknak nagy árengedmény

FIGYELEM!

A legnagyobb alkalmi, különösen karácsonyi ajándékok vására
mélyen leszállított árakon
megkezdődött **PARFÜMERIA BRÁČA MARER, NOVISAD**
Kralja Petra ulica 15. 4451

Balog Lina
novisadi fiókjete
Vilson tér 7-8
ajándéktárgy

kiállításunk vételkényszer nélkül megtekinthető

NAGYBAN KICSINYBEN
Nyereg, táska és bőrönd üzlet és műhely
LAZAR M. LAZAREVIĆ, Novisad, Pašićeva ul. 30.
Raktáron tart saját készítésű: férfi pénztárcákat, női erszényeket, manikűrkeszleteket, neccesaireket, bőröndöket minden nagyságban és minőségben, iskolatáskákat, futball-labdákat, minden mennyiségben. Nyergék kiszolgált lovaskatonáknak, 1100.— dinárért szállít postán utánvét mellett, irabell jótállással. Árjegyzék kívánatra ingyen.
Nagyban Kicsinyben

„Boston“ cipőgyár R.-T. Beograd
értesíti a n. é. noviszádi és környékbeli közönséget, hogy gyártmányai könnyebb beszerzése végett
Novisadon fiókot létesített
Kralja Petra ucca 26. szám alatt. Kéri a n. é. közönséget, hogy cipőbeszerzés előtt saját érdekében okvetlenül az ujjonnan megnyitott fiókot vételkényszer nélkül keresse fel. Tisztelettel
„Boston“ Cipőgyár R.-T. Beograd
NOVISADI FIÓKJA. 4446

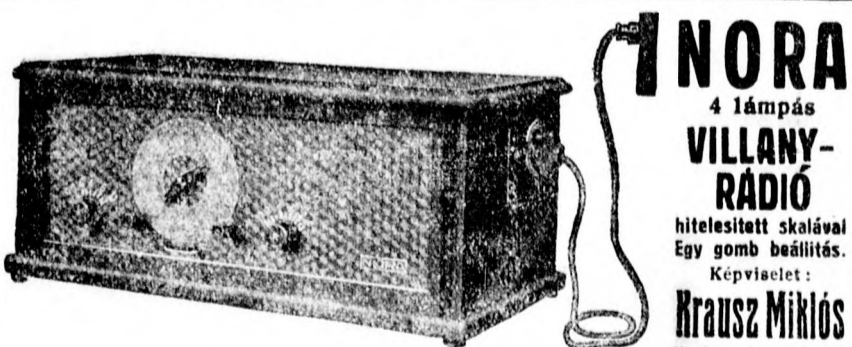
Fizessen elő a Reggeli Ujságra

Dr. Georg **SEIBT** - Berlin
rádiói és hangszórói
a legnagyobb tudás és 20 évi gyártási tapasztalat alapján készültek
Mielőtt **RÁDIÓT** vásárol, hallgasson meg egy

rádiót és hangszórót

Közp. eladási hely:
Tehn. Biro Ing. **SOLAROVIC**, Novisad, Futoški 68.

NORA
4 lámpás
VILLANY-RÁDIÓ

hitelesített skalával
Egy gomb beállítás.
Képviselet:

Krausz Miklós
Novisad, Jevrejska 18

APRO HIRDETÉSEK

KERESLET

Egy nőifodrász (nő) elsőrangú munkás azonnal felvétetik. Klemm Károly fodrász, Novisad, Jevrejska u. 5. 4485

VESZEK fűszerüzleti állványokat. Cimeket ár-megjelöléssel a kiadóba kérek. 4488

ÁLLÁST KERES

Magányos zsidó nő, a háztartás minden ágában jártas gazdasszonynak elmenne vidékre is. Cim a kiadóban. 4496

KOCSISNAK, VAGY HÁZMESTERNEK ajánlunk megbízható nőtlen ember. Szörösi Ferenc, Budiszava. 4493

KÜLÖNFÉLE

ANGOL, FRANCIA nyelv-órákat jutányos áron ad külföldön tanuló egyetemisták. Cim Kisačka 24. 4494

Hirdetéseket felvesz a Reggeli Ujság kiadóhivatala

Munkás-leányok felvételnek

Kramer Testvérek
Novisad, Mali Liman

TELEFUNKEN 40

nálóztati Európavevő árnyékoltrácsu csővel és

ÁLLOMÁSVÁLASZTÓVAL

Ebben a készülékben egyesítve van mindaz a tudás, tapasztalat, szorgalom és kifinomult ízlés, melyek a

TELEFUNKEN

nevet világhírűvé tették

Kérje még ma ismertetéseinket!

Jugoslavensko Siemens A. D.
Beograd, Kr. Aleksandra 8

TELEFUNKEN
A VEZETŐ VILÁGMÁRKA

Képviselek minden nagyobb városban

ZSÁK

PONYVA ZSINEG

legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák és ponyva
köicsönzőnél

AFRIK LŐSZÖR és LÓTAKARÓK
gyári lerakata

HEVEDEREK TÖMLÖK stb.

NOVISAD Telefon: 24-03
Telegr: Jutesit

Fiók: Beograd - Sava
Kérjen árajánlatot!

I-a rózsaburgonyát
fehéret és Woltmannrózsát,
hagymát, babot

legolcsóbban házhoz szállít
LÉDERER JENŐ, Novisad, Vilsonov trg 7.
Raktár; Temerinska u. 38. — Telefon 22-14

IRDESSEN

A
Reggeli Ujságban

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

Szép karácsonyi ajándékot

kap minden vevő, december elsejétől kezdve, az egész karácsonyi idény alatt, készpénzvásárlása arányában. Hatvan dináros bevásárlástól felfelé, az ajándék pld: szalvetta, kötény, törölköző, bluz, nyári ruha, téli ruha, kávé garnitúra. — Az ajándékok megtekinthetők, minden vételkényszer nélkül és mindenki meggyőződhet a változatlan olcsó árakról. Teljes tisztelettel

HOLIK RUDOLF, rőfös divatáruüzlet, Novisad, Kr. Aleksandra 12